

Årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling 2022-2023

kortversion

Vision och grundsyn

Till Hagagymnasiet kommer alla elever som de är. De känner sig trygga och respekterade. Diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling förekommer inte. Här är det en självklarhet att alla elever har samma rättigheter och möjligheter. Det gäller oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Hagagymnasiets värdegrund utgår från tre centrala begrepp: omtanke, samarbete och möjligheter. Dessa värden vill vi förmedla till alla som studerar vid, arbetar på och besöker vår skola och därför agerar vi, personal och elever, i enlighet med dessa värdeord.

Hela Hagagymnasiet arbetar utifrån ambitionen att de insatser vi genomför, såväl i det främjande och förebyggande arbetet som i det åtgärdande arbetet, ska öka elevernas upplevda känsla av trygghet och trivsel. Vi menar att detta i sin tur ger goda förutsättningar för en arbetsmiljö fri från diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Trakasserier, kränkande behandling och/eller diskriminering sker inte bara på skoltid. Rutinerna i detta dokument omfattar därför även händelser som sker utanför skoltid till exempel via sociala media.

Medverkande i framtagandet av planen

Hagagymnasiets årliga plan mot diskriminering och kränkande behandling tas fram av skolans ledningsgrupp i samarbete med elevhälsan, elever och personal. Mer om detta går att läsa i den längre versionen av Årlig plan.

Delaktighet och inflytande

På Hagagymnasiet har en systematik för elevdemokrati skapats som omfattar bl a mentorstid, klassråd, programforum/trivselgrupp och skolkonferens. För att nå förankring i alla klasser/grupper för detta arbete finns såväl elevombud som elevskyddsombud. Skolan har också en aktiv elevkår som arbetar för alla elevers bästa.

Utvärdering av läsåret 2021-2022: resultat av Trygghetsenkäten

Nedan jämförs resultaten från de tre senast genomförda enkäterna. Svar ges på en skala 1-10, där svar över 5 räknas som positiva. Svarsfrekvensen ligger 2019 och 2020 på helt jämförbar nivå medan svarsunderlaget för 2022 är tunnare. Anledningen till detta är att enkätens genomförande sammanföll med den mest sjukfrånvarodrabbede perioden sedan pandemin inleddes.

Frågeställningar från Trygghetsenkäten i urval	Trygghetsenkät 2019 andel positiva svar	Trygghetsenkät 2021 andel positiva svar	Trygghetsenkät 2022 andel positiva svar
(4) Hur bra trivs du på skolan?	95,6%	97,5%	97%
(5) Hur bra känner du till Hagas Årliga plan mot diskriminering och kränkande behandling?	81,4%	84%	78%
(6) Hur bra tycker du Haga är på att arbeta aktivt för likabehandling på skolan?	89,7%	93%	90%
(7) Känner du att du är accepterad som du är på Haga?	96%	97%	96%
(8) Hur trygg känner du dig i skolan?	94,6%	96,2%	97%
(9) Finns det särskilda platser på skolan som du upplever som otrygga? (siffran = den andel som svarat "ja")	15,6%	9,2%	10,5%
(10) Hur trygg känner du dig i din klass?	96,6%	96,8%	98%
(12) Har du någon kompis att vara med i skolan?	96,2%	97,3%	94%
(14) Har du blivit utsatt för sexuella trakasserier? (siffran = den andel som svarat "ja")	5,6% motsvarar 25 personer	2,7% motsvarar 12 personer	3,2% motsvarar 11 personer
(16) Har du blivit utsatt för kränkande behandling? (siffran = den andel som svarat "ja")	6,3% motsvarar 28 personer	4,1% motsvarar 18 personer	6,7% motsvarar 23 personer
(18) Upplever du att det finns personal att prata med vid behov? (siffran = andel positiva svar)	93%	93%	95%

Tillbakablick och reflektioner utifrån årets svarsunderlag

En kort tillbakablick visar att pandemin präglade skolvardagen även detta läsår i stor utsträckning. Skolan nyttjade lärdomar från föregående läsår och trygghets- och trivselskapande aktiviteter av olika slag genomfördes på anpassat vis, men totalt sett har av pandemirelaterade anledningar ett lägre antal gemensamma aktiviteter på och mellan de nationella programmen kunnat genomföras. Enhet Gul, dvs FIMA, som till skillnad från de nationella programmen bedrivit närundervisning under båda läsåren 20-21 och 21-22, har i högre grad kunnat genomföra sina aktiviteter på plats i skolan, vilket har upplevts vara gynnsamt för verksamheten.

Sammantaget framkommer en helhetsbild att de insatser som planerats och genomförts såväl generell (i det främjande och förebyggande arbetet) som specifikt (i det åtgärdande arbetet avseende de tre fokuserade områden från förra årets utvärdering) har haft god avsedd effekt. Arbetsmiljön på Haga upplevs god, både den fysiska miljön och den psykosociala. Elevernas upplevelse är att de accepteras som de är och att skolan arbetar aktivt för likabehandling. Man trivs och känner sig trygg både på skolan i allmänhet och i sin egen klass/grupp i synnerhet. Årets siffror för dessa frågor (4, 6, 7, 8, 9 och 10) håller fortsatt en väldigt hög andel positiva svar för Hagagymnasiet som helhet (se tabell s.2).

När svaren filtreras på programtillhörighet påvisas inga betydande skillnader vilket tyder på att aktiviteter och insatser fyller sina syften på sina respektive enheter.

Främjande och förebyggande insatser/aktiviteter

Många aktiviteter har efter uppföljning och utvärdering tagit klivet in i skolans fasta årshjul för att säkerställa hållbarhet och långsiktighet. Gemensamt för dem är att de är av karaktären främjande och förebyggande arbete. De sker dels integrerade i undervisningen och dels på skolövergripande nivå. Alla fyra enheter på Hagagymnasiet omfattas och insatserna anpassas utifrån respektive programs/målgrupps behov. Insatserna genomförs med syfte att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkningar genom att

- lära känna varandra och skolans alla yrkeskategorier,
- främja gemenskap och bygga vi-känsla,
- främja trygghet och trivsel,
- främja respekt för allas likheter och olikheter oavsett kön, könsuttryck eller könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Exempel hittas i den längre versionen av Årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Åtgärdande insatser/aktiviteter 2022-2023

Utifrån årets svarsbild från Trygghetsenkäten framkommer tre områden där skolan behöver arbeta mer och på förändrat vis för att nå längre.

Det första vi stannar till vid är att vi ser en något sämre siffra avseende hur väl man känner till Hagas Årliga plan mot diskriminering och kränkande behandling (fråga 5). Att även förankra tydligare hos eleverna vad som händer (och inte händer!) vid en anmälan om kränkande behandling blir av vikt.

Dessa insatser tror vi också kan bidra till att eleverna i ännu högre grad ser att skolan arbetar aktivt för likabehandling (fråga 6), där andelen positiva svar också backat något.

Exempel på åtgärder

- förankring av Årlig plan både höst och vår
- göra kortversionen av Årlig plan mer tillgänglig i vardagen

Område två handlar om otrygga platser (fråga 9). Riktade insatser kommer att ske avseende de platser som eleverna pekar ut. Allra främst handlar det om omklädningsrummen och duscharna i idrottshallen. Det rör också aulan och allmänytan utanför aulan, som stundom upplevs högljudd vilket beskrivs som bidragande till känsla av otrygghet. Vi ser också att den sorts kommentarer som förra året inkom för första gången återkommer i år: att man som elev upplever miljöer med mycket folk som otrygga. Även i år drar vi slutsatsen att svaren till mångt och mycket är corona-relaterade.

Exempel på åtgärder

- skrivelse om nödvändiga åtgärder tas fram i samarbete med Hagaskolan, som delar idrottshallens utrymmen med Hagagymnasiet.
- personal ronddar oftare runt aulan samt samtalar med de elevgrupper som har sina skåp här.

Det tredje området visar att en högre andel elever detta år har uppgivit att de upplevt att de utsatts för kränkande behandling. Av svaren läser vi att majoriteten inte vet varför man blivit utsatt. De elever som uppger att de tror sig veta varför, anger religion, trosuppfattning samt funktionsnedsättning som anledning.

Enkäten ställer dock även frågor om man som elev känner till om någon *annan elev* blivit utsatt för trakasserier och/eller kränkande behandling och trolig grund till detta? De svar som framkommer här handlar dels om samma grunder som beskrivs ovan (religion, trosuppfattning och funktionsnedsättning) men dels också etnisk tillhörighet, vilket ger en bredare bild av vilken sorts problematik våra elever möter och vad vi som personal behöver vara mer medvetna om.

Exempel på åtgärder

- påbörjat arbete som syftar till att lyfta och arbeta aktivt med diskrimineringsgrunderna såsom etnisk tillhörighet och religion. Detta arbete omfattar exempelvis föreläsningar på temat mångfald och integration för personal och elever samt att studiebesök genomförs och att föreläsare med olika religiösa åskådningar bjuds in.
- på FIMA har ytterligare åtgärd påbörjats för att främja gemenskap och social interaktion.

Ytterligare åtgärder för respektive område hittas i den längre versionen av Årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Ärendegång

På Hagagymnasiets intranät finns en blankett "Händelserapport" (under "Dokument", flik "Arbetsmiljö"). Den personal som ser eller får information om kränkning eller trakasserier har skyldighet att dokumentera händelsen och lämna vidare till rektor. Rektor ska inom en vecka anmäla till huvudman.

Elev upplever sig kränkt av en annan elev

- 1) Om en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling av en elev som går på skolan (detta gäller även utanför skoltid, ex nätkränkningar) kan eleven vända sig till valfri personal. Samma sak gäller om en elev upplever att en annan elev är utsatt för kränkande behandling, vilket då behöver föras vidare.
- 2) Den person som eleven vänder sig till ska dokumentera händelsen. Personen lämnar sedan rapporten till den utsatte elevens mentor, till mentor för den elev som ska ha kränkt och ansvarig rektor. Även mindre händelser ska dokumenteras.
- 3) Rektor tillsammans med elevhälsan ansvarar för vidare utredning och dokumentation av händelsen. Samtal sker först med den som utsatts för kränkningen, sedan med den eller de elever som ska ha kränkt. Kontakt tas med vårdnadshavare om berörda elever är omyndig.
- 4) Om eleverna har behov av stödsamtal kontaktas kurator.
- 5) I varje enskilt fall bedöms om en anmälan ska göras till polis eller socialtjänsten.
- 6) En eventuell polisanmälan görs av ansvarig skolledare. När en polisanmälan görs ska skolan avstå från att utreda, men ändå genomföra nödvändiga åtgärder.
- 7) Vid händelser som inneburit allvarlig fara för liv och hälsa ska ansvarig rektor kontakta Arbetsmiljöverket.
- 8) Mentor och kurator/skolsköterska följer upp händelsen med elev och eventuellt vårdnadshavare. De ska få tillfälle att uttala sig om situationen har förbättrats.
- 9) Om kränkning/diskriminering inte upphör har rektor ansvar för att genomföra andra åtgärder, till exempel avstängning av elev från skolan. Ett sådant beslut meddelas alltid nämnd/förvaltningsledning.

OBS: i den längre versionen av Årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling finns även ärendegång för de fall om en elev upplever sig kränkt av personal, om någon ur personalen upplever sig kränkt av elev samt om personal upplever sig kränkt av personal.

Du kan alltid vända dig till någon ur Hagagymnasiet elevhälsa

Inger Karlsson	skolsköterska	072 - 53 96 172
Susanne Eriksson	skolsköterska	073 - 020 24 61
Anna Edman	kurator	073 - 020 28 28
Annette Stenlås	kurator	073 - 020 11 99
Elin Engdahl	kurator	073 - 020 20 06

Du kan också vända dig till Barnrättsombudet i Norrköpings kommun

Hanna Martinsson 011 - 15 12 13, 073 - 020 23 55

hanna.martinsson@norrkoping.se